

Бесіду вів Микола Зимомря, доктор філологічних наук, професор Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, заслужений діяч науки і техніки України

Рецензії

Олександр Астаф'єв, проф.(Київ)

Свідоцтво плодотворності наукових ідей

DOI 10.25128/2617-3427 19.50.16

Вічність слова. Науковий збірник на пошану доктора філологічних наук, професора Миколи Ткачука / За ред. Р.Радишевського і М.Зимомрі. – Київ – Тернопіль – Дрогобич – Ужгород: ТИМРАНИ, 2019. – 520 с.

Слід, залишений ученим у науці, всупереч заздрісному часові й глумливим викрикам моди, не припадає порохом, не заростає чортополохом. Пора б уже й перевидати праці М.Ткачука у вигляді вибраного, куди б увійшли його кращі монографії і статті. Вони – свідоцтво живучості наукових ідей, які золотими нитями зв'язують його з іншими поколіннями.

Відомий учений, педагог та організатор науки, член Національної Спілки України, теоретик, історик української літератури, компаративіст, літературний критик, доктор філологічних наук, професор Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Микола Платонович Ткачук нещодавно відзначив свій 70-річний ювілей. З цієї нагоди у серії «Студії з україністики» вийшов цінний науковий збірник на пошану ювіляра «Вічність слова» (вип. XXVI). З одного боку, ювілей – це радість, особливо тоді, коли

людина ставить собі за мету жити радісно, вірити, що буття дано для радощів і вона живе задоволено, бо набула душевної гармонії, збагатила світ любов'ю і добрими справами. Дурниці й абищиці не тривожать її, вона вміє цінувати хвилини натхнення – маленькі задоволення, які випадають їй на долю. З іншого боку, мабуть, трохи сумно, бо ювілей – це також підбиття підсумків певного етапу свого інтелектуального життя, шкода прожитих літ, що й казати; як і кожне свято, у спогадах він стане у ряд з іншими празниками, минулими, теперішніми, майбутніми, а жити й творити треба далі, з певною достовірністю проектувати свій майбутній шлях і майбутні наукові вершини, радіючи, що Бог створив значно більше прекрасного, ніж може осягнути людське око, це й дає можливість для наукового вдосконалення й наближення до Бога.

Ювілей водночас свідчить і про те, що слід, залишений ученим у науці, всупереч заздрісному часові й глумливим викрикам моди, не припадає порохом, не заростає чортополохом, – пора б уже й перевидати праці М.Ткачука у вигляді вибраного, куди б увійшли його кращі монографії і статті. Вони – свідоцтво живучості наукових ідей, які золотими нитями зв'язують його з іншими поколіннями. У вступній статті «Світ духовних устремлінь і наукових звершень. Миколі Ткачуку – 70» авторства Миколи Зимомрі, Ростислава Радишевського та Івана Зимомрі всебічно розкрито творчий шлях педагога і вченого, починаючи ще з часів його навчання у Житомирському педагогічному інституті та перших контактів з Інститутом літератури ім.Т.Г.Шевченка АН України, де молодий талант потрапив у поле зору видатного вченого, завідувача відділу нової української літератури, лауреата Шевченківської премії Михайла Яценка (1923-1996). Згадано не лише вчителів ювіляра, а й тих, кому пощастило бути його учнями М.Ткачука, слухати лекції, під його керівництвом і консультуванням писати дипломні, магістерські, кандидатські, докторські; його вихованці випромінюють глибоку повагу до вченого, відчувають живу приналежність

його невичерпної творчої сили, що збуджує енергію, ініціативу, збільшує працездатність, посилює й зміцнює вимогу до себе і до своєї праці. Це переживають усі, навіть ті, хто особисто не знайомий із ученим, але читає твори М.Ткачука і стає бранцем енергосистеми його текстів. У ювіляра, таким чином, кривні духовні зв'язки не лише з поважними науковцями старшої плеяди чи представниками свого покоління, але й далекими читачами.

Звісно, вичерпну відповідь на те, в чому значення творів Миколи Ткачука для ближчих і дальших поколінь може дати лише ґрунтовне, всебічне, розважне дослідження його наукової діяльності на тлі історії літературознавства сучасної доби. Поки що маємо понад 70 ґрунтовних розвідок, статей про життєво-творчий шлях ювіляра і рецензій на його твори, автори яких – О.Астаф'єв, В.Барна і Л.Щербак, Є.Баран, Г.Безкоровайний, О.Бондарєва, С.Бородіца, Я.Буяк, О.Вертії, Н.Гаєвська, В.Гайда, Р.Голод, О.Гнідан, Л.Горболіс, Р.Гром'як, А.Гуляк, З.Гузар, О.Ємець, М.Зимомря, І.Зимомря, О.Куца і В.Кукса, О.Левчук, Б.Леськів, С.Луцак, Л.Мацевко-Бекерська, В.Махно, А.Мойсієнко, Т.Мостова, М.Николин, М.Ониськів, Н.Поплавська, В.Працьовитий, В.Просалова, Л.Радьо, Р.Радишевський, П.Сорока, С.Ткачов і В.Ханас, А.Толстоухов, П.Хропко, М.Цап, Т.Шевченко, Р.Янкель та ін. Сподіваємося, що з часом з'явиться монографія, де було б проаналізовано сукупну діяльність ювіляра на тлі всього літературного процесу, визначено неповторність і своєрідність його наукової фігури, яка не зливається з іншими, а зберігає свою універсальність і цим самим підкреслює цінність його внеску у скарбницю національної культури.

Наукова діяльність є найважливішою стороною духовного життя М.Ткачука. Епіграфом до його творчої долі може бути афоризм із «Буддійської Сутти»: «Будь світильником, тримайся саява Твого світильника і не шукай іншого захистку». Цей світильник є для вченого не лише джерелом всякого світла й істини, водночас він освітлює все зовнішнє, тому в натхненній праці душа вченого вільна й щаслива, її хвилюють хіба що зовнішні промені, які можуть

злегка затьмарювати гладку поверхню, спричиняючи заломлення й тимчасову втрату світла. Однак, гострий і тонкий розум ученого, емоційний порив (казав І.Франко: «Ой, що в полі за димове? / Чи то вірли крильми б'ються? / Ні, то Доля крядки копле, / Красу садить, розум сіє...»), його уміння проникати в суть явища, вловлювати найтонші внутрішні зв'язки, тенденції розвитку, невичерпні комбінаторні здібності, живе уявлення, темперамент, майстерне володіння словом, – усе це він по краплині віддає кожному науковому дослідженню. Наука для ювіляра є органічним вираженням його «я», природним змістом його життя. Вчений вважає, що лише збільшення любові між людьми, між людьми і літературою може вплинути на економічні й політичні негаразди в державі й змінити їх на краще.

Життя підтримується не пристрастю руйнації, а чуттям взаємності, яке на мові серця називається любов'ю до себе, до ближнього, до рідної і чужої літератури. Справжня людина має орієнтуватися лише на цей закон взаємної допомоги. Не часто буває, коли академічний учений у житті стає живою людиною в науці. Наукова робота для М.Ткачука стала не лише постійним пошуком, а пристрастю, необхідною стихією. Було б однак великою помилкою вважати, що ювіляр по вуха занурився в науку й відірвався від життя. Язик не повертається назвати вченого схоластом, заглибленим у сферу своєї умоглядності, безплідного розумування, буквоїдства, начотництва. Він любить життя саме по собі, жваво цікавиться ним. Життя для нього є предметом спостережень, які допомагають розібратися в минулому й надихають на постановку майбутнім проблем. Теперішнє і минуле життя, те, що пливе, те, що сплило, і те, що плистиме – переплуталося в інтересах ювіляра.

Зі вступної ґрунтовної статті дізнаємося, що народився Микола Платонович Ткачук 19 серпня 1949 року в с.Золотолин, нині Костопільського району Рівненської області, на сході Волині. Ще в школі полюбив літературу,

захоплювався творами Т.Шевченка, І.Франка, Лесі Українки, А.Міцкевича, Ю.Словацького, В.Гюго, Г.Гайне, Дж.Байрона, А.Рембо, П.Верлена та інших. На все життя виніс із шкільної парти любов до книги і любов до праці, уміння вивчати мови й розширювати коло своїх читань та інтересів, що рідко траплялося серед його ровесників. Особливо вражала його величезна працездатність і витримка. У 1966 році вступив до Житомирського педагогічного інституту. Цей навчальний заклад постав у 1919 р., коли губком Волині порушив перед урядом України клопотання про відкриття в Житомирі вищого навчального закладу. Згодом з'явився законопроект «Про утворення Житомирського вчительського інституту». Для новоствореної навчальної установи виділили приміщення першої чоловічої гімназії, де свого часу навчалися В.Короленко, майбутні президент ВУАН В.Липський, академіки П.Тутковський, В.Омелянський, М.Усанович, професори В.Підвисоцький, І.Фещенко-Чопівський. Кілька разів мінялася назва закладу: ІНО, Інститут соціального виховання, учительський, педагогічний. У 70-их роках, незважаючи на ідеологічний тиск, тут панувала насичена духовна атмосфера. На історико-філологічному факультеті готували вчителів широкого профілю за спеціальностями – українська мова і література та іноземна мова, російська мова і література та іноземна мова. Наснаги до навчання додавало й те, що активізувалася наукова робота, проводилися конференції, присвячені творчості Г.Сковороди, І.Котляревського, Т.Шевченка, І.Франка, Лесі Українки, М.Рильського, Б.Тена та ін., розвивалося шевченкознавство, традиції якого свого часу ще були закладені деканом словесно-мовного факультету Є.Ненадкевичем, на повну силу розкривалися здібності майбутніх письменників В.Грабовського, М.Сича, М.Пасічника. Саме на цей час припадають перші рецензії нашого ювіляра: «Що розвиднілося в «Розвидні» (М.Каменюк), «Орбіти пізнання» (С.Бурлаков) та інші. Жага творення й жадоба до пізнання призвели до того, що згодом тут з'явиться «житомирська прозова школа», а педагогічному інституту буде надано статус університету

(1999).

Після закінчення Житомирського педагогічного інституту (1971) М.Ткачук працював учителем французької та української мови й літератури в рідному селі, тобто в Золотолинській СШ на Рівненщині, а згодом у Рівненському педагогічному інституті (нині – гуманітарний університет). Цей досвід багато в чому пригодився: вивчив французьку мову й ближче познайомився з французькою літературою. У сфері наукових інтересів його увагу привернула французька компаративна школа, починаючи від її фундаторів (Ф.Бальдансперже, П.Азар, Ж.-М.Каре, П.В.Тігем, М.-Ф.Гіяр) і до розквіту в 60-70-их роках (Р.Барт, А.-Ж.Греймас, К.Бремон, Ж.Женетт, М.Фуко, Ц.Тодоров, Ю.Крістева, Ж.-К.Коке).

Микола Ткачук як вчений намагається на практиці застосовувати ці концепції, настанови, часто використовує термін «компаративна поетика» і вдається до компаративного аналізу, враховуючи комунікативну природу художнього явища і теорію знака Ф.де Соссюра. Це, зокрема, помітно в таких його дослідженнях, як «Духовні параметри молодості сучасника: Роман Олеся Гончара «Берег любові» (1976); «Образи роману М.Стельмаха «Кров людська – не водиця»» (1977); «Окрадене дитинство. Оповідання «Малий Мирон» Івана Франка, «Кленові листочки» Василя Стефаника, «Злодія зловили» Леся Мартовича» (1978); «Влада землі і концепція людини-трудівника в романі М.Стельмаха «Хліб і сіль» (1978); «Розгляд прозових творів Юрія Федьковича» (1979) та ін.

У 1980 р. Микола Ткачук міняє місце праці і переїздить до Тернополя, де посідає посаду викладача, доцента, згодом завідувача кафедри історії української літератури, декана філологічного факультету Тернопільського педагогічного інституту (нині – національного педагогічного університету). Безсумнівно, в Тернополі почався новий період наукового й громадського життя М.Ткачука, період, який склався на антитезі до його минулого і сформував ювіляра як ученого нового типу. Так, десь у свідомості миготіла сума знань,

набутих у минулі роки, але було чимало прогалин, і, мабуть, найперше, про що він тоді подумав, – це потреба чіткого наскрізного концепту, який міг би об'єднати всі його праці, надати їм єдності, цілісності, стрункості. Це знову його змусило вчитися, «добудовувати» себе, і, в той же час, критичніше ставитися і до своїх праць, і до тих гасел у літературознавстві, які закликали захищати народність, перетворювати її в нове історичне поняття тощо. Інтуїтивно й смутно відчував новий напрям дослідження, названий наратологією (теорією оповіді), який займав проміжне місце між структуралізмом, з одного боку, й рецептивною естетикою і рецептивною критикою, з другого. Уже в перших працях «тернопільського» періоду наш ювіляр почав давати переконливі відповіді на найтонші, найскладніші питання, пов'язані з наратологією. Цікаво з цього погляду познайомитися з його розвідками «Естетичні функції комічного в байках Леоніда Глібова» (1987); «Концепція образу Ізольди Білорукої в однойменній поемі Лесі Українки» (1987); «Творчість Івана Тургенєва в оцінці Івана Франка» (1988); «Історична пам'ять як естетичний пафос роману «Собор» Олесья Гончара» (1988); «Форми вираження авторської свідомості в косаральському циклі «Тараса Шевченка» (1989); «Гуманістичний пафос «персональної» лірики Тараса Шевченка (1989) та інші.

Одна за одною виходять ґрунтовні монографії М.Ткачука: «Естетична концепція дійсності в бориславському циклі творів І.Франка» (1992); «Поезія як утвердження: Проблеми розвитку поезії русинів Югославії 70-90-их рр. ХХ ст.» (1993); «Богдан Бойчук. Степан Сапеляк. Компендій творчості поетів» (1994); «Художній світ «Енеїди» Івана Котляревського» (1994); «Жанрова структура романів Івана Франка» (1996); «Лірика Маркіяна Шевченка» (1999); «Інтерпретації. Літературно-критичні статті, творчі портрети українських поетів ХХ ст.» (1999); «Поетика балад Левка Боровиковського» (2000); «Жанрова структура прози Івана Франка. Бориславський цикл з життя інтелігенції» (2003); «Модерністський дискурс лірики та новел Богдана Лепкого» (2005); «Лірика Івана Франка»

(2006); «Наративні моделі українського письменства» (2007); «Українська література ХХ – ХХІ ст.» (2008), «Маркіян Шашкевич» (2009), «Творчість Івана Котляревського: антропологічний та естетичний дискурси» (2009), «Художній дискурс лірики Андрія Малишка» (2013), «Суб'єктно-об'єктна структура української лірики ХІХ-ХХ століть» (2014), «Українська література ХХ століття» (2014), «Першооснова змісту. Літературний портрет Миколи Зимомрі» (2016) та ін. Наш ювіляр – не лише теоретик, а й історик літератури. Вчений розуміє, що досліджуючи історію кожного окремого твору, він простежує його творчу долю від задуму до появи кінцевого тексту і його публікації. На цьому він не зупиняється – не менше цікавить його і подальша доля твору: як цей твір сприймався сучасними і майбутніми поколіннями, яка його доля в іномовних літературах (його переклади, інтерпретації в інших культурах), із яких традицій виріс, як вплинув на інші твори.

Микола Ткачук написав свою історію літератури. Він розуміє, що кожна окрема епоха в житті суспільства відрізняється своїм розумінням історії літератури як опису і як об'єкта, тобто історико-літературного процесу. Юрій Лотман пише: «нащадки одержують від кожного етапу літератури не лише певну суму текстів, але і створену легенду про себе, і певну кількість апокрифічних – відштовхуваних і підданих забуттю творів». Такими апокрифічними творами були свого часу твори українських письменників-емігрантів: Емми Андієвської, Івана Багряного, Василя Барки, Богдана Бойчука, Докії Гуменної, Ігоря Качуровського, Ігоря Костецького, Юрія Липи, Євгена Маланюка, Олега Ольжича, Олекси Степановича, Остапа Тарнавського та ін. До цього ряду слід додати й твори українських письменників-дисидентів: Василя Барладяну, Миколи Горбала, Ігоря Калинця, Ірини Калинець, Миколи Руденка, Степана Сапеляка, Євгена Сверстюка, Василя Стуса та інші.

Дослідження М.Ткачука – важлива сторінка в галузі історії літератури, в них привертає увагу виняткова широта інтересів, надзвичайна різносторонність ерудиції і допитливість до всього того, що зв'язано з долею української і світової літератури. Значна частина праць ювіляра, написаних у різні роки, присвячена вивченню творчості класиків української літератури. Найбільшим є внесок Миколи Ткачука у франкознавство. Центральне місце серед його праць посідають монографії та окремо видані розвідки: «Естетична концепція дійсності в бориславському циклі творів І.Я.Франка» (1992); «Західноєвропейська романна традиція і жанрова матриця роману «Основи суспільності» І.Франка» (1955); «Жанрова структура романів Івана Франка» (1966); «Художній світ збірки «З вершин і низин» Івана Франка» (1997); «Парадигма світу збірки «Semper tiro» Івана Франка» (1997); «Жанрова структура прози Івана Франка» (2003); «Лірика Івана Франка» (2006). Крім цього, ювіляр надрукував у різних збірниках і часописах 55 франкознавчих статей.

М.Ткачук виявляє великий інтерес і до творчості інших українських класиків: Івану Котляревському він присвятив монографії «Художній світ «Енеїди» Івана Котляревського (1994); «Естетична концепція людини в «Енеїді» Івана Котляревського (1995) і 8 статей; Миколі Гоголю – 3 статті, Тарасу Шевченку – 8, Марку Вовчку – 6, Лесі Українці – 6, Івану Нечую-Левицькому – 3, Василю Стефанику – 7, Івану Карпенку-Карому – 2, Лесю Мартовичу – 4, Левку Боровиковському – монографію «поетика балад Левка Боровиковського» (2000) і 4 статті; Марку Черемшині – 2 розвідки, Юрію Федьковичу – 4; Богдану Лепкому – монографію «Модерністський дискурс лірики та новел Богдана Лепкого» (2005) і 5 статей, Левку Лепкому – 3 дослідження. Певні відмінності в характері літературної атмосфери, у більшій свободі вибору письменника і його діалозі з Україною та українською культурою, у прагненні до повноти і багатогранності світу фіксує наш ювіляр помічає в українській еміграційній літературі, яку, на його переконання, необхідно якомога швидше повернути в

національну скарбницю, бо й емігрантська, і материкова літератури, якби вони не перетиналися, складають єдиний історико-літературний процес. Про це йдеться у дослідженнях Миколи Ткачука про творчість Уласа Самчука, Івана Багряного, Євгена Маланюка, Юрія Дарагана, Леоніда Мосендза, Юрія Клена, Олени Теліги, Олекси Степановича, Оксани Лятуринської, Юрія Липи, Олега Ольжича, Яра Славутича, поетів «Нью-Йоркської групи». Серед цілого потоку поетичних творів, що з'явилися в 60-80-их рр., наш ювіляр виділяє твори Дмитра Павличка, Ліни Костенко, Василя Стуса, Івана Драча, Бориса Олійника, Володимира Забаштанського, Ірини Жиленко, Степана Будного, Степана Сапеляка, Богдана Мельничука, Василя Герасим'юка, Олександра Астаф'єва, Петра Сороки, поетів «Київської школи» та ін. Ювіляр всебічно аналізує їх проблемність та актуальність і доходить висновку, що вони виникли як результат сумлінної «оранки» справжнього життєвого ґрунту, уважного й зацікавленого проникнення в конфлікти часу.

Творчість нашого ювіляра справді входить у наш час живущою і повною неминучого значення. Межі його наукових пошуків навіть приблизно окреслити важко, для цього потрібен час. Подиву гідна його працездатність. Звернімо увагу на те, що бібліографічний покажчик ювіляра нараховує біля 500 позицій, з них 25 – монографічних досліджень. До цього ряду додамо підручники: «Українська література: Підручник для 11 класу (за ред. проф. Г.Семенюка)» (К., 2002, 2-е вид. К., 2005); «Історія української літератури ХІХ ст. (70-90-ті рр.): У 2 кн. (за ред. проф. О.Гнідан)» (К., 2003). Великою популярністю серед учителів і учнів користується хрестоматія з української літератури для 11 класу «Срібний птах»: у 2 ч. (упор. М.Ткачук, Г.Семенюк, А.Гуляк)» (К., 2004, 2-е вид. К., 2005). На окрему увагу заслуговують навчальні посібники Миколи Ткачука: «Вивчення повісті «Інститутка» в дев'ятому класі» (Т., 1992); «Концепт натуралізму і художні шукання в «Бориславських оповіданнях» І.Франка» (Т., 1997);

«Українська поезія останньої третини ХІХ століття: основні тенденції розвитку й естетичні стратегії» (Т.,1998); «Байки Маркіяна Шашкевича та вивчення їх у школі» (Т., 2000); «Розвиток нової української літератури в контексті культурно-національного відродження народу перших десятиліть ХІХ ст.»; «Українська література ХХ – поч. ХХІ ст.» (у співавт.) (Т., 2007). Більшає увага Миколи Ткачука до інших літератур: французької (статті про Жозефа Бедьє, Густава Флобера, Ромена Роллана), чеської (Ярослав Гашек), польської (Юзеф Лободовський), російської (Лев Толстой, Олександр Пушкін, Михайло Лермонтов, Іван Тургенєв), сербської (Броніслав Нушич, Вук Караджич), хорватської (Іван Мазуранич), словенської (Франце Прешерн), білоруської (Янка Купала, Якуб Колас). Слід врахувати ще розвідки з проблем компаративістики й славістики, численні статі до енциклопедій, літературознавчих словників та інших довідкових видань. Наш ювіляр не лише талановитий науковець, він володіє рідкісним багатством душі, здатністю «інтимно» переживати всі художні твори, уболівати за їх авторів і персонажів, – тут, коли хочете, таємниця його особистості, якщо може бути названо «таємницею» його глибокий і цілісний народний характер і його вміння сіяти «красу і розум». Властиве нашому ювілярові відчуття нероздільної єдності з українською та іншими літературами. Мабуть це спонукало до того, що твори М.Ткачука опубліковані не лише українською, а й французькою, польською, словенською, сербохорватською, російською та білоруською мовами. Учений уміє природно підносити все, про що писав, до високих вимог сучасної науки. Він утверджує право науковця дивитися на світ і на художню літературу очима «краси і розуму». Мимоволі звертаєшся поглядом до сучасних масово редукованих есеїв з характерною для них роздробленістю і розпадом людської особистості, які руйнівню позначаються на самій естетичній природі творів, роз'єднуючи те, що науковці завжди в художній літературі цінували і берегли в органічній єдності «емоцію» і «рацію», конкретне і загальне, красу і правду, людину і світ. Надто

недолугими виглядають «теоретичні» міфи, що виправдовують цю роздробленість, втрату живої душі мистецтва і видають її за новаторство, за достеменну сучасність. Наукова праця М.Ткачука – дивовижний синтез вродженого відчуття краси, аналітики і майстерності, покликаних якомога повніше і об'ємніше сформулювати уявлення про сучасний літературний процес.

У рецензованому збірнику на пошану вченого вміщено 42 статті учених з України, Польщі та Австрії, назвемо лише деякі із публікацій: «Україна в художніх і політичних візіях Теодора-Томаша Єжа» Ростислава Радишевського, «Критик Микола Євшан: нові штрихи до творчого портрета» Степана Хороба, «Один із оберігачів слова Івана Франка» Володимира Качкана, «Фольклористика як ідеологічна площина сучасної української гуманітаристики» Зоряни Лановик і Мар'яни Лановик, «Дифузії аксіологічних та онтологічних концепцій педагога і літературознавця Миколи Ткачука» Віталія Мацька, «Літературні псевдоніми в українській літературі УСКТ періоду 1956-1990 рр.» Тадея Карабовича, «Відлуння критичного слова» Любомира Сеника, «Українська публіцистика кінця XVI-XVII ст.» Наталії Поплавської, «Поетика "Майових елегій" Івана Франка» Наталії Науменко, «Сенс поняття «великий письменник» в націософсько-герменевтичному трактуванні» Петра Іванишина, «Вимір людського крізь призму листування Бориса Лобача-Жученка» Івана Зимомрі, «Франкознавство в Польщі: результати і перспективи» Ярослава Грицков'яна та Ігоря Добрянського, «Релігійна лексика як маркер християнського світогляду П.Куліша» Тетяни Вільчинської, «Монументальність роману-епопеї "Ost" У.Самчука» Світлани Бородіци, «Філологічна методологія Володимира Перетца у наукових студіях Михайла Драй-Хмари» Мирослави Гнатюк, «Модус маски в ігровому просторі української прози 20-х років XX століття» Світлани Журби, «Інонаціональний дискурс у щоденникових записах Олеса Гончара 1943-1967 років» Ірини Приліпко, «Художні

270 Наукові записки ТНПУ ім. В.Гнатюка: Літературознавство
тлумачення національної ідентичності у творчості
ренесансних митців «Католицької Русі» Оксани Сліпушко і
Ольги Лісовської, «Колажність як драмотворчий елемент в
поемах Івана Драча» Тетяни Скуратко, «Гностичний дуалізм
у модерністському дискурсі новел Михайла Яцківа»
Олександра Ткачука, »Слідами дрогобичан» Броніслави
Кулки, «Культурна ідентичність в епоху глобалізації» Дарії
Кокозей та ін.

Як бачимо, наукова спадщина Миколи Ткачука є
джерелом багатьох ідей в українській науці, вона засвідчує
повагу колег і молодших учених до його авторитету,
надихає їх на творення нових цінностей, вона певної мірою
позначена знаком сакралізації імені вченого і потребою
творчого осягнення результатів його багаторічних
досліджень. Це однозначно стверджують автори, які
запропонували спеціально написані статті до вагомого
наукового збірника «Вічність слова», що збагачує
авторитетні «Студії з україністики» (відповідальний
редактор серії – проф. Ростислав Радишевський).

Микола Ткачук, д. філ., н., проф.
DOI 10.25128/2617-3427 19.50.17

Проминальність часу у «Мітології Карпат» Богдана Бойчука

(Богдан Бойчук: Мітологія Карпат. Львів: Піраміда,
2012, 168 с.)

У вступі до книги митець зауважив, що у своєму
житті «глибоко усвідомив проминальність часу. Усвідомив
також тоді фундаментальну несправедливість людського
життя, яку поет софрмулював таким чином: «нам
призначено не бути». Це усвідомлення, говорить автор у
передмові, спонукало його написати ще одну збірку поезій –
про кохання, про жінок, про Карпати, про себе. Авторський
коментар вдало окреслює провідні мотиви збірки,